PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R. I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Dodatek do Nr. 144 (243) Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.

Warszawa, poniedziałek 22 października 1928 r.

Z. S. R. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE.

POLSKA A Z. S. R. R.

Izwiestja, 19.X ogłasza depeszę Bratina, w której streszcza ogłoszony przez „Kurjer Polski" i „Krakowski Kurjer Ilustrowany" wywiad z posłem Patkiem. W komentarzach do tej depeszy pismo oświadcza, iż społeczeństwo sowieckie zdaje sobie sprawę z trudności, które polityka rządu polskiego stwarza na drodze ku polsko-sowieckiemu zbliżeniu. Deklaracja posła Patka porusza szereg kwestyj, których rozstrzygnięcie jest nieodzownym warunkiem usunięcia tych trudności. Lecz deklaracja ta nie może wpłynąć na usunięcie tych trudności, ponieważ Polska nie prowadzi jednolitej polityki. Poseł polski w Moskwie mówi o swem dążeniu do uregulowania stosunków, zaś działalność innych wybitnych reprezentantów rządu polskiego stwarza w zakresie stosunków polsko-sowieckich ciągłe zatargi. Liczne wywiady ministra Zaleskiego poprzedziły mowę wojewody Józewskiego, która stworzyła poważną groźbę dla rozwoju stosunków polsko-sowieckich. Niestety, poseł Patek ograniczył się do krótkiej wzmianki na ten temat, omawiając natomiast szeroko stosunki gospodarcze. Lecz i w tej dziedzinie nie powiedział on nic nowego w porównaniu ze stanowiskiem polskich kół urzędowych i prasy polskiej. Mimo dodatniego znaczenia podróży przemysłowców polskich do ZSRR, nie jest ona czynnikiem, któryby mógł stworzyć nową epokę w polsko-sowieckich stosunkach gospodarczych. Rząd polski powinien doskonale wiedzieć, iż stosunki te nie rozwijają się z winy rządu polskiego wobec przerwy w rokowaniach o zawarcie traktatu handlowego. Nową groźbę dla stosunków polsko-sowieckich stanowi kampanja niektórych pism polskich na tle zbliżającego się procesu Woyciechowskiego. Kampanja ta dąży do złagodzenia kary, która grozi Woyciechowskiemu i omawia zamach na Lizarewa jako rzekomą prowokację agentów rządu sowieckiego. Wobec wszystkich tych okoliczności należy stwierdzić, iż wywiad z posłem Patkiem nie wpłynie na uregulowanie stosunków polsko-sowieckich w pożądanym kierunku.

Komunist, 5.X zamieszcza karykaturę z powodu ukończenia śledztwa w sprawie Woyciechowskiego. Karykatura przedstawia Woyciechowskiego, który udaje się do sądu z rewolwerem w kieszeni, z kwiatami i rosyjskim sztandarem carskim w rękach, wśród szpalerów wojsk polskich, które prezentują mu broń.

Orka, 10.X twierdzi w art. p. t. „Nowe plany napadu na ZSRR", iż Polska dąży do wyjścia na brzegi morza Czarnego przez Odesę i Baltyckiego przez Litwę, pracując w kontakice z burżuazją światową do przygotowania wojny przeciwko ZSRR. Ludność Związku Sowieckiego powinna się mieć na baczności.

SYTUACJA POLITYCZNA W POLSCE.

Izwiestja, 18.X donosi w depeszy z Warszawy (Bratina) o rozszerzaniu się strajku w Łodzi i niezwykłym harcie strajkujących. Rząd i PPS szykują się do zerwania strajku. Proletarjat łódzki wykazuje podczas strajku niezwykłą dyscyplinę i świadomość klasową. Kierownictwo strajku usunęło się całkowicie z rąk komitetu strajkowego, który nie jest w stanie wpływać na nastroje strajkujących. Stwarza to bradzo groźną sytuację, w której rząd nie traci nadziei na likwidację strajku. Burżuazyjny charakter PPS został zupełnie zdemaskowany przez przebieg strajku.

Prawda, 18.X donosi, że centralna rada związków zawodowych BSRR w Mińsku ogłosiła odezwę, w której nawołuje proletarjat Białorusi do okazania pomocy robotnikom łódzkim w ich walce strajkowej. Pismo donosi, iż robotnicy fabryki trykotażowej w Kijowie zwrócili się do robotników łódzkich z pismem, w którem życzą strajkującym zwycięstwa i radzą obranie drogi, która wiedzie do dyktatury proletarjatu w Polsce. Robotnicy kijowscy obiecują robotnikom łódzkim pomoc do chwili zwycięstwa proletarjatu w Polsce.

Wieczerniaja Moskwa, 18.X donosi, że robotnicy i urzędnicy zakładów przemysłowych i instytucyj państwowych w Mińsku rozpoczęli zbiórkę ofiar na rzecz strajkujących robotników w Łodzi.

Wieczerniaja Moskwa, 17.X ogłasza wywiad z p. o. sekretarza międzynarodówki związków zawodowych Józefowiczem w sprawie strajku łódzkiego. PPS nie jest w stanie nadać strajkowi pożądanego

dla siebie kierunku. Wydarzyły się już starcia strajkujących z policją. Policja będzie usiłowała wywołać demonstracje robotnicze aby zteroryzować następnie robotników przez nowy przelew krwi. Istnieją poszlaki, iż rząd polski szykuje się do zbrojnego stłumienia strajku. Strajk w Łodzi posiada znaczenie międzynarodowe. Spowoduje on echa nie tylko w Polsce, lecz i wśród międzynarodowego proletarjatu.

POLSKA A NIEMCY.

Izwiestja, 18.X ogłaszają komentarze do art. „Temps“ o stosunkach polsko-niemieckich. Dziennik sowiecki podkreśla, iż „Temps“ wiąże przyszłe rokowania w kwestji reparacji i Nadrenji z kwestją stosunków polsko-niemieckich i sowiecko-niemieckich. „Nie jest to objaw zwykłej chęci przysłużenia się Polsce, lecz ostrzeżenie pod adresem Niemiec, którym grozi izolacja, o ile nie będą chciały zrewidować swej polityki na Wschodzie“.

PAŃSTWA BAŁTYCKIE A Z. S. R. R.

Prawda, 17.X omawia zatarg Łotwy z Litwą w sprawie kolei Libawo-Romneńskiej. Zatarg ten rzuca snop światła na silne obostrzenie stosunków pomiędzy Litwą a Łotwą. Łotwa dąży do wznowienia komunikacji na kolei Libawo-Romneńskiej, ponieważ ożywi to port w Libawie. Polska również dąży do tego celu, aby złamać barjerę, którą Litwa wzniosła pomiędzy Polską a sobą. Rząd litewski nie chce dopuścić do nadania tej kwestji międzynarodowego znaczenia, aby nie tworzyć nowych trudności w międzynarodowej sytuacji Litwy. Akcja ministra Balodisa skierowana jest przeciwko Litwie i idzie po linji interesów Polski. Waldemaras miał rację, gdy oświadczył, że akcja łotewskiego ministra jest złamaniem neutralności Łotwy na korzyść Polski.

SPRAWY WEWNĘTRZNE.

ŻYCIE PARTYJNE.

Izwiestja, 18.X ogłaszają odezwę komitetu gruzińskiej partji komunistycznej w Tyflisie do wszystkich członków organizacji partyjnej w Tyflisie. Odezwa podkreśla konieczność stanowczej walki przeciwko prawicowym usiłowaniom wywołania rewizji całokształtu polityki partyjnej, jak również przeciwko tendencjom „trockistów“, których lewicowa frazeologja kryje dążenia oportunistyczne. Odezwa zwraca się również przeciwko „mieńszewizmowi wszystkich odcieni oraz przeciwko wojowniczemu nacjonalizmowi gruzińskiemu“.

Krasnaja Gazeta, 14.X omawia w art. wst. „prawicowe odchylenie“ w partji. Potępiając zwolenników tego prądu, pismo oświadcza, iż partja nie zboczy z drogi, którą na kilka lat zgóry określił XV zjazd partji. Partja nie wyrzeknie się przyszłych sukcesów socjalizmu z powodu chwilowych trudności.

SPRAWY NARODOWOŚCIOWE.

Komunist, 5.X donosi, że rada komisarzy ludowych USRR uchwaliła utworzenie tatarskiego robotniczego fakultetu przy instytucie górniczym w Stalinie.

NOTATKI I INFORMACJE.

RÓŻNE.

Rul 7.X donosi o nominacji Hodarowskiego na stanowisko przewodniczącego sow. misji handlowej w Rzymie, zaś Mironowa na odnośne stanowisko w Sztokholmie.

Rul 7.X ogłasza list otwarty rosyjskiego emigracyjnego działacza demokratycznego Sporysza do Milukowa. Przemawiając w imieniu młodego pokolenia demokratów rosyjskich, Sporysz oskarża Milukowa, do którego żywi szacunek, jako do najwybitniejszego reprezentanta rosyjskiej myśli demokratycznej, o brak poczucia narodowego. Autor listu twierdzi, że Rosja znajduje się na drodze ku nacjonalizmowi, bez którego nie będą mogły się obejść prądy demokratyczne, o ile będą chciały brać udział w życiu państwa rosyjskiego.

Siegodnia Wieczerom 13.X. donosi, że pobyt głównodowodzącego armji finlandzkiej gen. Sichvo w Rydze nie pozostaje w związku z przebiegiem jesiennych manewrów armji łotewskiej. Jest to kurtuazyjna odpowiedź na wizytę naczelnika łotewskiego sztabu generalnego gen. Kalejsa w Helsingforsie. Generałowi finlandzkiemu towarzyszy naczelnik wydziału wywiadowczego finlandzkiego ministerstwa wojny.

Siegodnia Wieczerom 13.X. podaje, że narada w sprawie tranzytu sowieckiego przez Łotwę, odbyta przez łotewskie czynniki państwowe, nie uwzględniła życzeń sowieckiej misji handlowej w Rydze o obniżeniu taryf przewozowych dla ładunków sowieckich na kolejach łotewskich. Decyzję tą oparła narada na przepisach konwencji łotewsko-estońskiej w sprawach tranzytowych. Natomiast uchwalono zaproponować Sowietom pewne udogodnienia w korzystaniu z urządzeń portu w Windawie.

ARTYKUŁY NIEUWZGIĘDNIONE.

Proletarśka Prawda. 3.X. Protestujemy przeciwko katowaniu rewolucjonistów rumuńskich. — Z życia Ukraińców za kordonem.

Trybuna Radziecka. 7.X. Sytuacja w komunistycznej partji Polski. — O strajku włókniarzy łódzkich. — Socjal-faszyści polscy przyklaskują Józewskiemu. — Łokaje faszystowscy z PPS na rozdrożu. — W sprawie organizacji i pracy wędrownych kół politycznych. — O pracy wśród emigrantów politycznych. — Pobyt delegatów VI kongresu Polaków w Leningradzie. — Tow. Dąbal w Taszkiencie.

Ruś 13.X. Projekt podziału Rosji.

Zakł. Gr. Prac. Dr., S. z o. o., Nowy Świat 54, tel. 15-56 i 242-40.

Drukowane na prawach rękopisu.

PAŃSTWA BAŁTYCKIE A Z.S.R.R.

[illegible]

dla siebie kierunku. Wydarzyły się już starcia [illegible] kujących z policją. Policja [illegible] demonstracje robotnicze [illegible] robotników przez nowy przelew krwi [illegible] szlaki, iż rząd polski szykuje się do [illegible] mienia strajku. Strajk w Łodzi [illegible] międzynarodowe. Spowoduje on [illegible] sce, lecz i wśród międzynarodowego proletarjatu.

POLSKA A NIEMCY

Izwiestja, 18.X ogłaszała [illegible] „Temps" o stosunkach polsko-niemieckich [illegible] sowiecki podkreśla, iż „Temps" [illegible] wanis w kwestji reparacji i [illegible] sunków polsko-niemieckich [illegible] „Nie jest to objaw zwykły [illegible] Polsce, lecz ostrzeżenie pod adresem Niemiec, którym grozi izolacja, o ile nie będą [illegible] polityki na Wschodzie".

SPRAWY WEWNĘTRZNE

[illegible]

ŻYCIE PARTYJNE

Izwiestja, 18.X ogłasza [illegible] zińskiej partji komunistycznej w [illegible] kich członków organizacji [illegible] zwa podkreśla konieczność [illegible] ko prawicowym usiłowaniom [illegible] lokształtu polityki partyjnej [illegible] tendencjom „trockistów" [illegible] gja kryje dążenia oportunistyczne [illegible] się również przeciwko [illegible] odcieni oraz przeciwko [illegible] w gruzińskiem".

NOTATKI I INFORMACJE

RÓŻNE

Rul 7.X donosi o [illegible] stanowisko przewodniczącego [illegible] w Rzymie, zaś Mironowa [illegible] w Sztokholmie.

Rul 7.X ogłasza list [illegible] gracyjnego działacza demokratycznego [illegible] Milukowa. Przemawiając w [illegible] lenia demokratów rosyjskich [illegible] kowa, do którego żywi szacunek [illegible] niejszego reprezentanta [illegible] czanej, o brak poczucia [illegible] dzi, że Rosja znajduje się [illegible] wi, bez którego nie będą [illegible] mokratyczne, o ile będą [illegible] państwa rosyjskiego.

Siegodnia 11 [illegible] głównodowodzącego armji fińlandzkiej [illegible] Rydze nie pozostaje w związku z [illegible] nych manewrów armji łotewskiej [illegible] na odpowiedź na wizytę naczelnika [illegible] generalnego gen. Kalejsa w Helsingforsie [illegible] w fińlandzkiem towarzyszy [illegible] wiadowczego fińlandzkiego ministerstwa [illegible]

Zakł. Gr. Prac. Dr., S. z o. o., Nowy Świat 54 [illegible]